

מבעד למסות* (שעורים בהסתכלות)

עזמות* — אם אמנם ישנה בריה כזו בעולם — מורה מכל לבו ל-בן-אדם* (אינקוויזיציה דאר היום* גליון פ"ה) על עצותיו הטובות אליו. ומכיון שבן-אדם זהו דואג לך, והוא ירא פן אפגש באורכים לי בלילה, הריני מרגיע את רוחו באמרי לו כי אחז אחזתי כבר בכל האמצעים הנחוצים להבטחת חיי.

יודע אנכי ששתיים הן הסכנות הגדולות ביותר שמשקפות לי, אחת: במספרה אשר ברחוב יפו, והשנית: בבית-המרוח אשר למולה. אילו הייתי נכנס לאחד המוסדות האלה, כי עתה היה בטח מופיע דאר היום* במסגרת שתורה, למחרת היום ההוא. ולכן נדר נדרתי לבלי העלות הער על ראשי; וכשמשון ואבשלום בשעתם, כן גם אנכי מגודל-שער הנני (אה, כעת הנקל לכם לנחש מי זה עזמות? אולי חנקין, או שן,

* אסיר תורה יהיה החתום מטה לקוראים אם יכתבו לי ע"י כתבת המערכת של דאר היום* על כל מה שקראו או שמעו בעולמנו, חטר שימשש לי מטעמים לקוראים. — עזמות.

או לומר, אולי...!) הנני נזהר כמון פן מקרהו תורכירי, מהיום שבו נודע לי כי השולטן עבד-אל-חמיד היה משחמש בה כלפי העזמותים* שלו... ולכן לא תמצאוני איפוא בין מתקני עולמות המיסכים על נוסות זה באולם חבר-הלאומים אשר בגשרון*. אך גם בזאת לא הסתפקתי, ואכתב לפר זבוטינסקי ליעץ לי מה הם האמצעים המעולים ביותר בכדי להיות בטוח מכל סכנה...

* * *

נמצאתי ברכבת הנוסעת ליפו. החלטתי שכבר הגיעה השעה לקבל "שכר שובתים" במקום "שכר סופרים", ואשימם לדרך פעמי, בכדי לבוא בדברים עם מרכז העבודה ביפו, לטכס עצת אתו — איך לסגר את משרדי הסוללי, ולקבל שכר עבודה, חרף המרוח הנורא של ארגון השביתה. ומכיון ששליח מצוה הייתי, נסעתי כמובן במחלקה ראשונה. וככה הזדמנתי לפונדק אחד עם מורת נכבד, שגם הוא שליח-מצוה היה. הוא שב מירושלם שבו נפגש עם ראשי ועד-הצירים, ובכיסו קבלה על מברק ששלח להסתדרות הציונית בלונדון, ושעלה בארבעים ושישים

פונד. מה עושים יהודים פשמוזמנים ברכבת? — מדברים פוליטיקה. ומכיון שהמורה הריח כי ריח "שליח מצוה", פתח לפני את סגור לבו ויספר לי על המצב. אמנם את חנועותיו הרחכות והמרהיבות, את צלצול קולו הבמתי אני יכל למסר לכם, קוראים סקרנים, אך את חכצית דבריו מסר אמסר, והרהי לפניכם: מתפלא אתה על ההתמרמרות נגד העתון המזהם דאר היום*? על השנאה העזה שישונאים אותו, מיטב הכחות בארץ? ואני אימר לך שהדבר טובעי הוא ומובן לכל. דעת הקהל היתה "נעשית" ונכראת לגמרי על ידינו, האידיאליסטים* (פועל צעיר, קונטרס, הארץ). למרות חלוקי-הדעות בינינו, היינו תמיד מאוחדים בשערת התנפלות על הבורגנים, על הישוב הנרקב, על המרגלים וכיו. כל מה שהיינו אומרים היה הלכה למשה מסיני, איש לא העיז לפצות פה נגדנו. ברצוננו להחרים מי שהוא, החרמנוהו; בחפצנו לרדוף את פלוני רדפנוהו; הקהל בארץ ישראל ובגלות שאב את כל הידיעות רק ממקור אחד — מקורנו. פתאם, מתכנסים "זרזירי עמ" אחדים

מכני הישוב הנרקב, מוציאים לאור עתון יומי, ומעיוזים להלחם בנו. — אמרנו עוד מעט ויעבר זעם. הודענו לקהל שכסף "זרזירי העמ" מתקבל מקיפת האינטליגנץ ובקרוב ייבש מעין זה. נחמנו את עצמנו בחקוה שילדי ארץ-ישראל, אין ביכלתם להמשיך עבודה, מכיון שקיפות המוסדות הצבוריים בידינו הן... אבל גם תקוה זו נכזבה. חדש אחרי חדש מופיע העתון ה"צהוב" הזה, בהתמדה מרניז. אף יום אחד לא פסק מהופיע. ובכל יום הולך הוא ומתפתח וחוצפתו עוברת כל גבול. הוא אינו כלל מתחשב אפילו עם הגדולים ביותר שבינינו — "מנהיגים", מורים, כל האוכלים על שלחן האומה ומקערת הקהל — הנה למשל: לפני ימים אחדים ויצינו להרס את הבוגד אליעזר בן-יהודה. בימים כסדרים היה בוגד זה נופל מבלי לקום עוד, והנה היום הזה יצא העתון ה"צהוב" "זרזירי" את דעת הקהל נגד סניף המורים, שיצא למלחמת מצוה זו. "אומר אני לך, — הוסיף הדובר בי — שהמצב נהיה לבלתי-אפשרי — או שהערצון ה"מוזה" יחדל מלהופיע, או... שנהיה מוכרחים אנחנו, סלת האומה, לעשות את עבודתנו כסדר, בזהיר ולא

מבלי יכלת לפקד ולצוות כמו שרזינו נוהגים לעשות עד היום". המורה הנכבד דבר בדם-לבב, ואני שמעתי. ואת האמת אנד לכם רבותי, כי מסכים אנכי לכל דבריו. ואחס? ...

* * * בשבאים אורחים נכבדים לבקר את ארץ-ישראל, הם סקרנים לדעת ולראות את פעולות "ועד הצירים". מורה הדרך הכי מוטחה לתורים היה נמצא במחלקת החקלאות אשר על יד ועד הצירים. מוטחה זה בהכירו היטב את הארץ ומצב ידע בסרש את המקומות שתורים אינם צריכים לראותם. הוא ידע למשל שיער הרצל* מסוכן מאד לתורים, מפני הדובים הרבים בו, רחמנא לצלן. הוא ידע גם כן שהמיות שבהם נטצו חצי מליון עצים, אינם בים לכריאות, מפני הבצות הרבות שבהם, מנא לצלן. אך בכל זאת הרי התורים, סקרני הם, וצריך להראות להם איזה דבר, לכן הובילים אורחם לבית הנכאח" שלנו, כלומה-על יד ועד הצירים. שם היו חזייים חרשים ענין: דוגמאות ציורים, מכלאות, שנאסעו-עברו על

ידי אננם מסורים שאהבו את עבודתם. ובטחו שראישחלקתם ממילא ימסר לעבודות. אחדות העבודה, מבלי שהם יוכרחו לתת מומנם הם. ארז האמת אנד שכית נכאח" זה השאר חמירשם יפה על המבקרים אותו. והנה, שומע או שהמסר המענין היחידי שיש לו עד הצירים, יד להסגר בקרוב. מדוע? מפני חסר תקציב, קציב של שש מאות פונד לשנה. וזודבר גזור בעיני מאד, ועד הצירים זה שער היום מוצא עדיין תקציבים לנטיעות במכוניות של ואש מחלקת החקלאות, לו הואיל הארון הזה להשומש ברכבת, כי עתה היה בטח מקטץ חלק הגון מהתקציב הנחוץ לבית הנכאח". מלחמה עזה נטושה, למנע בעד הפחתת תקציב החנוך, הקבוצות וכו'. במלחמה זו אינם מדברים על מאות פונד אלא על מאות אלף... מי הוא איפוא החכם שיקום ויבאר לנו את דרכיו הנסתרים של "ועד הצירים"?

עזמות